

Joseba Azkárraga, diputat al Parlament espanyol durant més de deu anys, va denunciar la guerra bruta contra ETA sense que ningú l'escoltara. Avui, quan alguns dels responsables són a la presó, Azkárraga creu que encara hi ha un marge d'impunitat molt gran.

"En nom de la pau es fan barbaritats"

Joseba Azkárraga va ser diputat al Parlament espanyol durant més d'una dècada —primer representant el PNB i després EA. Predicà en el desert: ningú no va voler escoltar ni atendre les seues denúncies sobre la guerra bruta, sobre els abusos que en nom de l'estat de dret es cometien a Heuskal Herria sota l'excusa de la lluita contra ETA. Tots callaven. Avui, quinze anys després, sembla que tots aquells que callaven estan d'acord amb ell.

—*Què representa Intxaurreondo?*

—Històricament la Guàrdia Civil, llevat de moltes excepcions, sempre ha representat un símbol negatiu, de repressió, no acceptat per la majoria del nostre poble. Posteriorment Intxaurreondo ha representat el símbol més clar de l'espectre més nefast, fosc i negatiu dels cossos policíacs. Hi ha un responsable d'aquest cos a Intxaurreondo durant molts anys que avui està empresonat: a l'últim un ha de tenir cert grau d'esperança en l'acció de la justícia i el que succeeix a hores d'ara era un fet que no podíem preveure fa deu anys.

—*Però, suposadament, i segons el que diuen molts polítics bascos i no bascos, en els últims anys, no hi ha hagut tortures al País Basc.*

—Hauria de fer-hi una matisació: molts polítics bascos en els últims

deu anys no han dit absolutament res. En els últims mesos hi ha molts polítics bascos i no bascos que s'han fet ressò del que alguns han anat denunciant durant molts anys. Jo pense que avui hi ha més control per part dels jutges, per part de la Conselleria d'Interior o del Ministeri d'Interior perquè les declaracions que es fan dins d'un recinte policíac s'ajusten a unes normes mínimes d'un estat de dret. Això no vol dir que no continue havent-n'hi casos, i a més existeixen

denúncies. No es pot dir que la tortura no existisca i que s'haja descartat absolutament del mapa policíac. No perquè els casos existeixen i les denúncies també, i fins i tot són avalades amb moltes proves. Jo pense que continua havent-n'hi tortures; això no vol dir que es produeixen amb la mateixa intensitat que

fa alguns anys, però desgraciadament és un hàbit que encara no s'ha desterrat en aquest país, ni als països més avançats d'Europa.

—*Sempre s'ha argumentat que les persones detingudes per presumpció vinculació amb ETA tenien indicació expressa de l'organització de denunciar les tortures, això és cert?*

—Potser era així en part, i de fet de segur que hi ha persones que en la declaració judicial poden manifestar que les declaracions que feren en les dependències de la policia estaven sota la influència dels maltractaments. Però dir que tots els casos denunciats són incerts em sembla una barbaritat.

—*Denunciar l'existència de la tortura ha estat, quasi sempre, poc menys que defensar el món d'ETA. Si fa no fa com justificar l'acció armada.*

—Sí, jo crec que molta gent ha posat molt d'interès a igualar tota mena d'abertzalisme a violència, denunciar maltractaments és igual a ser amic del terrorisme, denun-

ciar Galindo és igual a donar suport a la violència... Els estaments estatals han tingut molt d'interès a desprestigiar una causa tan justa com la reivindicació de la independència o el dret a l'autodeterminació. Però, bé, a qualsevol persona mínimament intel·ligent no li entra al cap que el fet de reivindicar la independència del nostre poble haja de fer-se exclusivament amb mètodes violents. Hi ha molta gent que ho fa amb mètodes pacífics que no tenen res a veure

"Jo pense que continua havent-n'hi tortures; això no vol dir que es produeixen amb la mateixa intensitat que fa alguns anys. Però desgraciadament és un hàbit que encara no s'ha desterrat en aquest país."

amb ETA, i aquestes persones també es resisteixen i es revelen contra les actituds dels qui intenten mesclar tots dos arguments des de l'estat.

—*Actualment la Guàrdia Civil és investigada, també la implicació de l'estat en la guerra bruta... però ningú no parla de la complicitat o connivència dels diversos poders, judicial, executiu i legislatiu.*

—Jo pense que el silenci també pot ser còmplice. Molt sovint el fet de mantenir-se al marge davant aquesta classe de situacions es converteix en una complicitat encoberta. I els jutges i fiscals sí que han mantingut una actitud passiva: han deixat fer, no s'han revelat ni han intervingut contra aquestes situacions. Des de l'àmbit polític hi ha qui ha permès que funcionara el GAL. Pense que és absurd pensar que Galindo ha fet el que diuen les acusacions sense el coneixement dels seus superiors, de Vera, de Barrionuevo o de Corcuera, o de qui era president del govern, Felipe González. Hi ha una complicitat encoberta i pense que cap comandament de la policia s'ha exlirmitat en les seues funcions de *motu proprio*, hi ha qui va posar en els seu moment la màquina de matar que es deia GAL, des dels despatxos polítics, i hi ha hagut d'altres que han fet el treball brut.

—*Ara tothom argumenta que la democràcia demostra bona salut vist el bon funcionament de la justícia, però sembla que s'obliden que solament són dos jutges els qui estan alçant aquesta polseguera...*

—Però també pense que hi ha hagut alguns fiscals que han treballat molt, com ara el fiscal Gordillos, que va ser el primer a iniciar les investigacions contra Amedo i Domínguez. Això no obstant hi ha hagut molts més que no han fet absolutament res i han mantingut un silenci de complicitat.

—*El que no sembla que ha arribat a l'opinió pública és tota la dimensió d'Intxaurrondo: és a dir, el narcotràfic, el contraban, la corrupció... Aprofitant l'argument de l'eficàcia policíaca contra ETA s'hi ha fet de tot.*

—Fa ja vuit anys que jo vaig dur al Parlament el tema del narcotràfic, amb el famós "Informe Navajas", on es manifestava la sospita que hi havia alts comandaments del quarter d'Intxaurrondo, entre ells Galindo, que estaven implicats en xarxes de narcotràfic i de contraban. Recorde que vaig presentar els comptes bancaris de Galindo que demostraven que en dos anys havia aconseguit un patrimoni de 130 milions de pessetes i sis pisos. L'única contestació que vaig rebre del fiscal general de l'estat fou que se m'obria una investigació a mi per saber d'on havia tret aquestes dades. Pense que en el nom de la pau i de la lluita contra ETA s'han comès moltes barbaritats en aquest país i desgraciadament, com ETA ha suggerit matant, hi ha un sector de l'opinió pública estatal que es manté en silenci i pensa que "com que ETA mata, tampoc no podem criticar els altres". Hi ha una situació d'impunitat molt àmplia en un sector i en l'altre i això és preocupant per al futur d'aquest poble.

Inaki Gorostidi

